

PRACCA

Pismo poświęcone sprawie robotników i inteligencji pracującej.

Redakcja i administracja Przejazd № 8.

TELEFON № 32.

Konto czekowe P. K. O. 60141

CENA PRENUMERATY:

Miesięcznie mk. — 20 kwartalnie mk. 60.— rocznie mk. 240.—

Cena numeru pojedynczego 1.50 m.

Administracja otwarta od g. 9 rano do 7 wiecz.

Redaktor przyjmuje we wtorki i piątki od 5 — 7 wiecz.

Sekretariat Redakcji otwarty dla publiczności od 7—9 po poł. codziennie.

Rękopisów nienadających się do druku Redakcja nie zwraca.

Artykuły bez oznaczenia honorarium uważane są za bezpłatne.

CENA OGŁOSZEŃ:

Przed tekstem mk. 5,00, w tekście mk. 6,00, po tekście

reklamy mk. 3,00, nekrologi mk. 2,00, zwyczajnie 2,50

za wiersz półtorowy jednokolumnowy.

Ogłoszenia drobne 40 ł. za wyraz, dla poszukujących pracy 30

Ogłoszenia nadesłane po g. 6 wiecz. 50 procent drożej.

Teatr Polski

Dzielnia 18.

pod dyrekcją Fr. Ryckowskiego.

Środa 21 b. m.

Kościuszko pod Racławicami

po raz ostatni! Obraz histor. w 5 akt. W. L. Anczyca.

W czwartek 22 b. m.

Z powodu próby jenerałnej widowisko zawieszono

Baczność!!

Podaje się do wiadomości zainteresowanych w sprawie Fantowej Loterii, która się odbyła w parku 3-go Maja w dniu 18 b. m. to jest w zeszłą niedzielę, że fanty, których nie zdążyliśmy wydać, będą wydawane w dniu 25 b. m. to jest w następną niedzielę o godz. 3 po poł. w tym samym parku 3-go Maja.

ZARZĄD

Dzielnicy Wodnej.

Wojenny rachunek Europy.

Na zachodzie mijają dwa lata od ukończenia wojny. Zwycięzcy i zwyciężeni patrzą ponuro na owoc tej wojny — ani jednym, ani drugiem nie dała ona bowiem satysfakcji pełnej. Rachunku wojennego nie zapłaci Europa ludzkości nigdy, bo wojna będąca największym złem, była politycznie rzecz biorąc idealną, gdyż w imię szlachetnych hasł prowadzoną — pokiż zaś stał się przez politykę kieszoni największą profanacją szczytnych ideałów sprawiedliwości. Wynikiem wojny na wschodzie jest choroba ludzkości — bolszewizm.

Rozumowo rzecz biorąc winni byli zwycięzcy znaleźć mimo znaczenia wojennego na tyle siły, aby uzdrowić Rosję od tej strasznej choroby społecznej, której się do jednego stopnia stali współwinnymi. Zwycięska koalicja znalazła jednak wyjątek z tego położenia i rachunek wojenny na wschodzie kaźla zapłacić Polsce, którą uważała za dłużniczkę z powodu odzyskania niepodległości.

Podział tego rachunku wojennego nie jest ani sprawiedliwy ani słuszny już dlatego, choćby, że nie uwzględniono przy tym podziale, sil naszych narodów.

W dodatku koalicja sama leczyła się z ran odniesionych we wojnie (nie uwzględniając wcale naszych) czerpiąc co się dało z pobytach państw centralnych. Z państw tych, które Polsce wyrządziły tyleż prawie szkody co Belgii, a m. Polakom nic się nie dostało — próbowano nam nawet odmówić praw do odszkodowania wojennego. Tragiczne rozwiązanie kwestji terytorjalnych jest znane. Można tedy śmiało powiedzieć, że stawienie Polski w roli dłużnika byłoby gwałtem na nas poniesionym, gdyż w rzeczy samej już ze względu na dwuletnie walki z zarządem bolszewickim, Europa bardzo poważny u Polski zaciągnęła dług.

Państwa europejskie odebrały nam możność intensywnej pracy pokojowej — boć wojna wszystko pożera — sprawy, że dziś Polska mimo swych ofiar w obronie Europy poniesionych, jest krajem najmniejszej produkcją, duzo potrzebującym i najmniej walutą. Podczas kiedy inne narody a nawet Niemcy zdobyli już doskonałe normować swe stosunki wewnętrzne.

zdolali podnieść produkcję węgla i innych surowców — zdolali podnieść wydajność pracy, a temsamem obniżyć koszty życia, Polska stoi przed zagadnieniem i zupełnie przewidywać niepodobna do jakich anomalij dojdzie nasze życie gospodarcze.

Ścieżka z zagadnieniem kwestji gospodarczej związana jest kwestja społeczna, a i w tej dziedzinie widać cofania się z powodu nałożonych na nas ciężarów wojny.

Walka z bolszewizmem jest co prawda koniecznością życiową dla Polski, ale Europa pamiętać powinna, że niemniej i dla niej — poddanie się bowiem Polsce bolszewizmowi otworzy wschodniemu niezbezpieczeństwu na oścież wrota całej Europy i reszty świata.

Uważamy tedy za stosowne zaprotestować przeciw używaniu Polski jako wyłącznego stróża bezpieczeństwa Europy i od reszty państw europejskich mamy święte prawo domagać się poparcia i wynagrodzenia za trudy wyłącznie przez nasz naród ponoszone.

Rząd nasz musi się zdobyć na krok stanowczy, musi wystąpić ostro w obronie świętych naszych praw do życia i zachodnim państwom Europy postawić wzmianka za ich częste noty — raz przynajmniej notę konkretną i głośną.

Jeśli państwa zachodnie pragną abyśmy nadal wystapowali w roli obrońców Europy, natenczas winny przestać z traktowaniem nas po macoszemu, winny naprawić krzywdy nam wyrządzone przez plebiscyty i inne kamedje, winny nam oddać te tereny, które dla naszego życia i naszej sily są niezbędnie potrzebne. Do tych terenów należy Warmia i otwarta droga na Gdańsk z Gdańskiem jako portem polskim. Do tych terenów należy Śląsk, którego zatrzymanie aż dotychczas przy Niemczech w znacznej mierze wpłynęło na osłabienie narodu naszego wewnątrz.

Trzeba, aby się dyplomacja polska nauczyła być dyplomatyczną. Albo koalicji ulegamy i otrzymujemy co nam jest niezbędnie potrzebne, albo jej nie ulegamy i dochodzimy naszych praw drogą kompromisów obojętnie jakich.

Winniśmy się być nauczyć od Niemców, którzy zwyciężeni mając bardzo obszerny traktat przed sobą, zrobili z niego o ile to dotyczy ich rozbrojenia, odszkodowań, oddania materiału etc. sławny „chiffon de papier” czyli skrawek papieru. Ile razy koalicja przystępowała do nich

pertraktując — targowali się, ile razy im groziła, oni z swej strony grozili bolszewizmem — i wygrywali. Tyle dziś Anglija za nos wodzi Niemcy co Niemcy koalicję. Przed nami obóz w tym stosunku koalicji do Niemiec doskonała nauka, od nas może zależeć czy będziemy umieli tę naukę wyzyskać.

Mówię o długach Europy i o naszym rządzie. Czemużby więc nie pomówić o tem jaki jest stosunek różnych narodów do swych rządów a jakim on jest u nas.

W Anglii, we Francji a już nade wszystko w Niemczech lud cały stoi za swym rządem, popierając go radą, pomocą oraz wydajną a ofiarą pracą.

Niemca zebrania w Niemczech, na którym by mówcy czy to robotnicy, czy inteligenci, czy posłowie lub nawet ministrowie nie nawoływali do wydajnej produktywnej pracy. U nas bieda temu, choćby był robotnikiem, gdyby się odważył wskazać na to, że wobec ciężkich chwil jakie Ojczyzna przeżywa, trzeba pracować i jeszcze raz pracować.

Jeszcze w szerokich kołach społeczeństwa nie obudzili się wielki duch wspólnoty narodowej, jeszcze są tacy, którzy sądzą, że rząd jest na to, aby dać, Polska na to, aby się mniej robiło a więcej zarabiano.

Trudno, nie wolno się tym, którzy chcą zostać Polakami bawić się w mamidła i urojenia. Powiedzmy sobie słowo prawdy i obudźmy się do prawdziwego państwowego życia. Dziś te narody, które wydają się być z ciałych sił pracując wypłyną, inne spadną, a na ich miejscu staną narody krzepkie i pracowite. Takie jest nieubłagane prawo życia tak jednostek jak i narodów i kto sądzi temu prawu przeciwdziałać, zostanie strątowany i zdeptyany w pył i zapomnienie. Jeśli nie chcemy aby nas zdeptała praca i produkcja narodów obcych — pracujmy sami. Europa ma dług względem Polski a my mamy poważny dług względem naszej Ojczyzny i pokoleń przyszłych i przyszłych.

Splacajmy dług — czy to na froncie czy przy pracy, a Europa się zawstydzi — też zapłaci. (Prawda)

Z Tomska do Petersburga.

Podróż moja trwała 22 dni. Była to prawdziwa droga krzyżowa. Trudno tu w Polsce sobie choćby w przybliżeniu wyobrazić do jakiego stopnia doskonałości i wprawy doszedł system szpiegowski i rewizji osobistych w dzisiejszej Rosji. Bolszewicy komisarzy doszli do istnej choroby podejrzliwości. Wszędzie dopatrują się akcji kontrrewolucyjnej, a w każdym podróznym widzą kontrrewolucjonistę, z którym odpowiednio postępują. Przez całą drogę podróznym odgrywa rolę piłki rzuconej do rewizji od jednego komisarza do drugiego. Dodać należy przy tych operacjach nieszczęśliwa ofiara pozbywa się na rzecz swych katów takich burżuazyjnych, a zatem niepotrzebnych drobiazgów, jak

złota i srebrna moneta, produkty, zbyteczne części ubrania, wogóle co ma jakąkolwiek wartość. (A co niema wartości w zniszczonej Bolszewiji?). W Ekaterynburgu na Uralu zostałem już strasznie drożym. Funta chleba kosztował 200 rb., buty porządniejszej 40,000 rb., a zarobek robotnika wynosił wtedy dziennie 100 rb., to jest nie wystarczało na opędzenie częściowo tylko potrzeb.

W Permie położenie jeszcze gorzej. Nic tu za pieniądze nie można otrzymać. Mężczyzn prawie niema. Wszyscy przynajmniej zapędzeni zostali do wojska. Ogólna nędza, ogólne narzekanie i okrzykiwnie skądś ratunku. Zapytywano mnie tu, dlaczego na Syberji się nie buntują, bo tu niema kto wszcząć ruch przeciw bolszewikom: jedni rozstrzelani, inni daleko w wojsku.

W Wiatce bieda jeszcze większa. Ludzie chodzą wychudzeni, jak szkielety. Przygnębienie odbiera tym ludziom resztki sily, — zdaje się, że wszyscy z rezygnacją poddają się swemu losowi, który im nisze śmierć głodową. O nędzy i opuszczeniu może zaświadczyć fakt, że zamiast guzików przy swych łachmanyach, ludzie naszą koleczki drewniane na sznurkach. Skarżyli mi się, że im komuniści zabrali zboże. Nie mają co jeść. Pola nieobsiane. Po wsioch pobliskich pozostały same bezradne kobiety. Ze wszystkich stron zakradają się tu straszne widmo głodu i nieszczęścia.

III.

Nareszcie po długiej męczącej podróży dostałem się do Petersburga, dawnej stolicy carów. Pracowałem tu już podczas wojny od 1915 do 1918 roku jako majster fabryczny. W roku 1920 nie mogłem tego miasta poznać. Nędza i idąca w ślad za tem śmiertelność, a nadto dobrowolna emigracja, zmniejszyła bardzo ludność. Miasto to jeszcze w 1917 r. miało 24,000 derożkarzy, w r. 1920 za rządów bolszewickich przez trzy dni nie spotkałem ani jednego derożkarza. Przemysł zrujnowany, z fabryk kilka zaledwie czynnych, między innymi „Aucha”, gdzie wyrabiają pólskie materiały. Uposażenie robotników bardzo złe, porcje żywnościowe wystarczyłyby na polwolne głodowe konanie. Szczętem marzę robotnika — jest zarobić na 2 funty chleba. O zmianie warunków na lepsze niema mowy.

Pisma endeckie przy „obywatelskiej” robotcie.

„Naród” podaje: Na wspólnym posiedzeniu „czynników decydujących” w redakcjach „Rzeczpospolitej”, „Gazety Warszawskiej”, „Gazety Porannej” oraz „Kurjera Warszawskiego” postanowiono co dzień w pismach tych zamieszczać jeden przynajmniej artykuł zamierzony przeciw Naczelnikowi Państwa.

Postanowiono nadto kolportować wieść, że Pilsudski zmusił rząd do wszczęcia rokowań... z żydami.

Narada w sprawach miejskich.

W Ministerstwie Spraw Wewnętrznych odbyła się narada z udziałem prezydentów miast i ławników wydziałów finansowych, poświęcona sprawom finansowym i aprowizacyjnym.

Zebrań zagałę nowy minister spraw wewnętrznych p. Kucewski, oświadczając, że ministerstwo w myśl utartego zwyczaju zwołało naradę z przedstawicielami ciał samorządowych wszystkich sprawających w zakres polityki komunalnej, poczem oddał przewodnictwo prezydentowi m. Warszawy p. Drzewieckiemu i szefowi sekcji samorządowej p. Sieniewiczowi.

Referat w sprawach aprowizacyjnych wygłosił minister Siewski, informując z branych, że ministerstwo postanowiło zastąpić kontyngent i podnieść racje chleba. Wszelkie zakazy, czynione dotychczas przez władze wojskowe, będą oddane uszczelniane za pośrednictwem ministerstwa aprowizacji.

Jeśli zapłacę na Pożyczkę Obrony Ojczyzny, sam dobrowolnie poddam głowę pod jarzmo nowej niewoli.

Przedstawiciel M. Skarbu Dr. Geroński wygłosił szczegółowo opracowany referat poświęcony finansom miejskim, informując zebranych, że wobec nieustalonego systemu podatkowego i wynikających stąd trudności finansowych dla miast, ministerstwo udzieliło dotychczas około pół miljarda pożyczek. Konferencja przyczyniła się do wyjaśnienia wielu spraw dotyczących działalności samorządowej, oraz do ustalenia wytycznych na przyszłość.

Bolszewizm to wszelekły wybuch niewolnika, któremu dano pobudzić to wynik dziejów, które ideę samowładzy moralnej na coraz wyższy szczyt niesiły; to objaw rasy i temperamentu, w którym buntowniczo-anarchiczne skłonności Słowianina ślęły się w potwornej jakiejś mieszaninie ze ślęgą uległością Mongoła wobec miazdzącej go sily.

M. Dziedzicki.

Nazwiska kolegów, nauczycieli, uchr... lających się od wstąpienia do armii będą opublikowane w pismach.

Osobista.

Na ogólnym zebraniu członków łódzkiej straży ogniowej dn. 10 lipca prezydent Rzewski został mianowany członkiem honorowym straży ogniowej łódzkiej.

Włóczęgi P. Z. Z. Pracownicy Iglu.

W dniu 21 lipca r. b. o godzinie 6 wiecz. w lokalu P. Z. Z. Główna 31 odbędzie się Włóczka Polaków Zw. Zaw. Pracowników Iglu.

Omawiane będą sprawy uregulowania pracy i płacy we wszystkich pracowniach.

Wszystkie zatrudnione pracownice Iglu jako członkinie i nie członkinie proszone są o przybycie.

Z Łódzkiego Spół. Stow. Spożywców.

W niedzielę ubiegłą odbyło się ogólne półroczne zebranie pod przewodnictwem prezesa Rady Nadzorczej p. J. Mlotkiewicza.

Po sprawozdaniu z działalności kooperatywy za I półrocze, w którym obrotu było mk. 1,167,932.36 na wniosek Zarządu i Rady uchwalono jednogłośnie wysygnować mk. 1,000 na plebiscyt, mk. 1,000 na Armię Ochotniczą i mk. 1,000 na fundujący się dzwon przy kościel. Przem. Pańskiego, następnie uchwalono zapisać na pożyczkę krótkoterminową mk. 10,000.

W dalszym ciągu podniesiono udziały członkowskie do mk. 100; w pisemne określono na mk. 5. Przy kooperatywie postanowiono założyć kasę oszczędności dla członków. Członkowie nasi mieszkający na terenie Chofen, uchwalili by zarząd Stow. w najkrótszym czasie zwołał wielki wiec — zebranie w sprawie aprowizacji. Wszystkich sklepikarzy i handlarzy postanowiono bezwzględnie wykluczyć z kooperatywy, a nowycy nie przyjmować.

Z państwowej Szkoły Kupieckiej w Zgierzku.

(k) Nauczyciele państwowej Szkoły Kupieckiej w Zgierzku zwrócili się do Ministerjum W. R. O. P. z prośbą o udzielenie urlopów dla wstąpienia do armii ochotniczej.

Równocześnie ze zgodą rodziców przedstawił lepiej zaawansowanych uczniów do prac pomocniczych.

Zakup koni dla armii.

(k) Ministerstwo spraw wojskowych, wobec zapotrzebowania znacznej ilości koni dla armii, uskutecznia obecnie w całym kraju zakup koni przy pomocy specjalnie do tego wyznaczonych Komisji. O ile zakup nie da jednak przewidywanych rezultatów, Ministerstwo spraw wojskowych będzie zmuszone przystąpić do rekwizycji koni, którą uważa jednak za ostateczną konieczność.

W dobre zrozumianym przede wszystkim interesie właścicieli koni winni dobrowolnie sprzedawać konie swe wspomnianym wyżej Komisjom po cenach znacznie wyższych od ewent. cen rekwizycyjnych.

Zgon atłory szczego skłówniku.

(k) Wczoraj zmarł w szpitalu miejskim przy ul. Dworkowskiej 31 letni Aleksander Najman, funkcjonariusz policji państwowej stacji Łódź-Fabryczna. Najman w d. 14 b. m. został postrzelony przez dwóch bandytów na linii Łódź-Fabryczna-Widzew, podczas pełnienia służby patrolu wraz z innym policjantem.

Ujęcie szajki złodziejskiej.

Policja łódzka oddawa już zarządza śledztwo, celem wykrycia szajki złodziejskiej, która dopuściła się kradzieży niewykolejonych banknotów 1000 marekowych z Krajowej Kasy Pożyczkowej w Warszawie i puszczała je w obieg w Łodzi.

Jakoż wczoraj policji państwowej udało się zdemaskować sprawców kradzieży i tych, którzy puszczały w obieg banknoty. Aresztowano narazie Jakóba Lichlu i Idę Saderkiewicz.

Koło Macierzy Szkolnej w Zgierzku.

(k) Na ogólnym zebraniu Koła Polskiej Macierzy Szkolnej w Zgierzku do zarządu wybrani zostali pp. dr. Nowicki, Modrówna, Olezewska, W. Wierczok, Szubert, J. Czepak, Nesler, Młskiewicz, F. Zywioczi, Zimoląg i Jezierski.

Na prezesa powołano dr. Nowickiego, a na wiceprezesa p. J. Czepaka.

Postanowiono uruchomić w czasie wakacji kursy języka polskiego i rachunków. Zorganizowane ubiegłego roku kursy liczyły i przeszło 300 słuchaczy.

Rada Miejska w chwili niebezpieczeństwa Ojczyzny.

Rada Miejska na nad wyjątkiem posiedzeniu, zwołanym w dniu 15-ym b. m. w związku z obecny sytuacją państwa, przyjęła jednogłośnie następującą резолюcję:

"Wobec wypadków na Wschodzie, zagrażających Państwu Polskiemu ze strony Imperjum Rosyjsko-Bolszewickiego, Rada Miejska m. Łodzi stwierdza, iż naród polski, wyrażając swój nieodłączny obowiązek, walczy z nacjonalizmem, odwrętem wrogim, bronąc granic i zagrożonej Niepodległości.

Przedstawicielstwo ludności m. Łodzi w ten sposób R. M. Miejską zwraca, iż d. l. b. m. do wywołania na wzrost niebezpieczeństwa sił n. o. u. i zorganizowania akcji zbrojnej w cel. samoobrony jest jedynie Rząd państwowy. Wobec powołania przez Sejm dowodzący się."

Rezolucję przyjęło wszystkimi głosami przeciwko 1).

Oświadczenie frakcji N. P. R.

S stwierdzając, że zmobilizowane dziki armii b. i e. w. w. świadomie słuszne celom wojennym, nie chcą i nie mogą być wykorzystane do celów politycznych, i że w walce z nacjonalizmem i odwrętem wrogim, w imię Ojczyzny, nastąpiła, że jej istnienie w obecnej chwili powinno być:

Wszystko dla frontu, wszyscy zdrowi na łó.

Frakcja radnych Narodowej Partii Robotniczej w tym przekonaniu, że jedynie w Niepodległej, Demokracji Polrze

Ludowej klasie pracująca może osiągnąć największy rozwój kulturalny i dobrobyt materialny, uważa za swój świąty obowiązek wytyczyć wszystkie siły, by wydziwgnąć Polskę z czelkiego plotaenia.

Na niezliczonych wiecach, zorganizowanych przez N. P. R., lud robotczy Polski bez fraszów i czepczych deklaracji zdecydował zobilizować w wszystkich członków organizacji, otworzyć we wszystkich środkach robotniczych ochotnicze biura zaciągowe, wydać odpowiednie instrukcje do władz i wychowawców i zarządców.

W myśl wskazań postępować będzie frakcja radnych N. P. R., odkładając wszystkie inne zadania do czasu osiągnięcia zwycięstwa nad wrogiem naszej wolności.

Końcowy ustęp z oświadczenia frakcji P. P. S.

Frakcja radicka P. P. S. uznaje, że tylko na wolnej i niepodległej ziemi poprzez demokrację i ludowładztwo urzeczywistni się socjalizm.

Wojska sowieckiej Rosji, na których czelę stoją carscy generałowie, niesą polskiej klasie robotniczej gwałtu, pozęgę i nowa krajany.

W walce z sowieckim komisarsko-dzierżawem na ziemi polskiej klasa robotnicza nie spocznie, do ódi nie usunie groźnego nacjonalizmu.

Robotnicy łódzcy, zorganizowani pod sztandarem P. P. S. zgodnie z chęcią i bohaterką tradycją naszej partji, słubują, że na ziemiach Polski, zajętych przez caruko-sowieckich zaborców, przejdą wobec nich do jaknajbardziej energicznej i skuteczniejszej walki terrorystycznej aż do skutku.

do wysokości 2.000 marek deklarowanej wartości za opłatą według obowiązującej taryfy

Brygada partyzancka.

W Warszawie organizuje się i wyrusza niebawem w pole brygada partyzancka, która walczyć będzie na tyłach armji nieprzyjacielskiej. Żołnierz tej brygady narażony będzie na podwójnie ciężkie warunki walki, podwójnie też gorąco i serdecznie mając się nim musi społeczeństwo.

Bezpośrednio opiekę nad brygadą objęło Zrzeszenie Urzędników „Pomoc Żołnierzowi", które też zwraca się obecnie do społeczeństwa z usilną kategoryczną prośbą o nadsyłanie ofiar zarówno w pieniądzu, jak w naturze pod adresem Zrzeszenia, Warszawa, Bagatelna 12.

Nie wolno nam dopuścić do tego, by na ustach żołnierza pojawiła się choć raz klątwa na społeczeństwo, która o nim zapomni. Klątwa taka nie mija bez echa, ale trwać będzie jako najcięższa dla potomności plama narodowego sumienia.

Kupujcie Pożyczkę Odradzenia.

Wiadomości bieżące. Kalendarzyk.

Table with date (21) and weather/sunrise/sunset times for Wednesday.

Teatr, muzyka i sztuka.

Teatr Polski.

Dziś ostatni raz dany będzie „Kościuszko pod Racławicami" obraz historyczny Anczyca, w wykonaniu całego zespołu artystycznego. Spodziewać się należy, że ta publiczność, która dotąd nie zdążyła się zapoznać z tym patriotycznym widowiskiem, nie omiśnie tej ostatniej sposobności.

— Jutro teatr dla publiczności zamknięty.

— W piątek premiera głośnej sztuki G. Zapolskiej p. t. „Sybir".

Z miasta.

Na pożyczkę Odradzenia.

(r) Robotnicy fabryki W. Stolarow oddział mechaniczny podpisali pożyczki Odradzenia na: Wert Antoni 2000 mk., Sochacki Heron 2000 mk., Cybulski Stanisław 2000 mk., Kwiatkowski Bolesław 1500 mk., Rutkowski Józef 1500 mk., Gozuch Antoni 1500 mk., Pawlak Michał 1000 mk., Mielnicki Adam 1200 mk., Ludwik Szczepan 1000 mk., Rutkowski Antoni 1000 mk., Raymkowski Józef 1000 mk., Kokosza Józef 1000 mk., Pietrzewski Michał 1000 mk., Jakubowski Franc. 10000 mk. Razem na sumę 27700 mk.

Wzwanie lekarzy.

(k) Sekcja lekarska Łódzkiego Oddziału Czerwonego Krzyża prosi wszystkich lekarzy starszych ponad 50 lat, tudzież młodszych, niepowołanych dotąd ani do wojska, ani do świadczeń wojennych o bezwarunkowe przybycie w dniu dzisiejszym (Środa, 21-ego) o godz. 9-jej wieczorem na posiedzenie w lokalu Stowarzyszenia Techników (Andrzeja 3).

Dla harczerzy — wojaków.

W celu szybkiego dostarczenia paczek i posiłek łódzkiej kompanji harccherskiego oddziału ochotniczego pozostały w Łodzi Inspektorat Okrągowy wysłać będzie w każdą sobotę kurjera do kompanji.

Paczki należy składać w lokalu Inspektoratu przy ul. Sredniej 14 w godzinach od 10 do 12 o 3 do 7 wieczorem.

Uchwały Polskiego Związku Nauzycielstwa Szkół Powszechnych.

Członkowie P. Z. N. S. P. Oddziału Łaskiego na nadzwyczajnym zebraniu postanowili:

a) bezwzględnie wszyscy nauczyciele do lat 42, zapisują się do Armji Ochotniczej, b) uchwała niniejsza obowiązuje również kolegów na dzisiejszym zebraniu nieobecnych, c) wszystkim kolegom, którzy się od powyższej uchwały uchylą, wyrażamy pogardę i prosimy Pana Inspektora, aby tych kolegów z posad nauczycielskich uwolnił.

Przesyłanie pieniędzy do armji.

W związku z podjęciem obrotu pieniężnego przekazanymi pocztowemi od 1 do 31-go w polu, wstrzymuje się od dnia 1 sierpnia 1929 r. wzajemny obrót pieniężny prywatnych listów wartościowych od armji w polu do kraju i z kraju do armji w polu.

Dopuszczalne są zatem do dalszego obrotu przy pocztach polowych:

- a) prywatne listy pieniężne od armji w polu do armji w polu do wysokości 2.000 marek deklarowanej wartości za opłatą według obowiązującej taryfy; b) urzędowe listy pieniężne, nadane przed d-twa i załaty wojskowe w polu, adresowane do urzędów i władz wojskowych, cywilnych lub do osób prywatnych w kraju i naodwrot od władz i urzędów wojskowych i cywilnych do armji w polu bez ograniczeń wysokości przesyłanej kwoty za opłatą przepisanej taryfy; c) prywatne listy pieniężne nadane w pocztach polowych dla adresatów z miejscem przeznaczenia do cywilnych urzędów pocztowych ziem wschodnich, w których obrót pieniężny przekazanymi pocztowemi nie został dotychczas uruchomiony (ob. p. 1 p. 1 przepisów służbowych o obrocie pieniężnym przekazanymi pocztowemi N° 7223 wcz. 8 i naodwrot

ś. t. p.

Bogdan Zdzisław Durko

po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zmarł dn. 19 b. m. przeżywszy 1 1/2.
Wyrowadzenie drogią nam zwłok nastąpi w dniu 21 b. m. o godz. 5 po poł. z domu żałoby przy ul. Radwańskiej 53, na który zapraszają krewnych i znajomych, pozostali w nieutulonym żalu

RODZICE.

O chleb powszedni.

Odbyło się posiedzenie państwowej Rady aprowizacyjnej na którym rozpatrywano przepisy wykonawcze do Ustawy z dn. 9 lipca 1920 r. o aprowizacji w r. gospodarczym 1920/21.

Główna dyskusja toczyła się przy artykule dotyczącym cen na zboże kontyngensowe. Ministerjum aprowizacji stało na stanowisku, aby ceny na zboże stały na wysokości kosztów produkcji. Producentom stawiali cenę na żyto w wysokości 800 mk. na 100 kg. Reprezentanci konsumentów sprzeciwiali się temu, kierując się, m. innymi, że podniesienie się ceny chleba kontyngensowego obniży walutę, a może nową falę strajków, której następstwem będzie podniesienie płac robotników. Lecz darczył. Poseł Aciszewski przedstawił wniosek, by cena żyta wyniosła 250 mk. za 100 kg.

W głosowaniu przeszedł wniosek reprezentantów producentów b. zaboru pruskiego, określający cenę żyta na mk. 300 za 100 kg.

Dłuższą dyskusję wywołała wysoka cena mąki żywnościowej, która wynosiła do czasu aprow. wynosiła 2.5 mk. za 100 kg. Względnie 180 gr. mąki 89-procentowej dziennie na osobę. Poseł Aciszewski i Posłanki N. P. R. i innymi konsumentów domagali się podniesienia racji do 250 gr. mąki dziennie na osobę z tem, że o ile w następstwie okaże się, iż zapasów

nie wystarczy, norma ta może być zmniejszona. P. minister Siwiński zgadzał się na następującą normę: do dnia 15 sierpnia r. b. po 180 gr. mąki dziennie na osobę, od dnia 15 sierpnia r. b. do 15 września r. b. po 250 gr. mąki na osobę dziennie, po tem zaś terminie norma zostanie ustalona na podstawie danych, jakie ministerjum posiadać będzie o zapasach na bieżący okres gospodarczy.

Szef sekcji p. Licowski informował Radę, że w ministerjum opracowują się projekty, dotyczące uzyskania zboża poza kontyngentowego przez ministerjum aprowizacji drogą handlu zamiennego na fabrykate włókiennicze i inne.

W rozpoczynającym się roku gospodarczym przewidywany jest duży urodzaj ziemniaków, owsa i jęczmienia, które to ziarno opłody ułatwią dożywianie ludności. R. prez. utant b. dziennicy pruskiej informował Radę, iż Poznanię może dostarczyć doволна ilość pszenicy i jęczmienia, na co p. minister Siwiński oświadczył, że całą ilość pszenicy, które Poznanię może wyprodukować, ministerjum zobowiązuje się wykupić, przyczem uszczęplione zostaną istniejące koszty produkcji.

Kolejną dyskusję wywołała sprawa dodatkowej aprowizacji dla ciężko pracujących.

Dodatkowe normy żywnościowe dla nich wynoszą na miesiąc: 8 kg. mąki lub odpowiednią ilość chleba, 0,6 kg. kaszy i 0,6 kg. cukru.

ze mną w oczy niebezpieczeństwu i bronie matki Ojczyzny.

Bronie zemi waszej, bronie chat waszych i mienia i ognisk waszych i życia waszych rodzin i czci waszych kobiet i wiary świętej. Wprawdzie macie obecnie żniwa. Piękne plony zebrać musicie, ale gdy wróg zagraża i gdy strzecha nad głową się pali, wtedy rzućcie wszystko i bierzcie kubelki wody, by ogniu ugasić. Otóż i teraz strzecha nasze na krosach w ogniu wojny i zniszczenia, a bolszewicy nie oszczędzają nio to, kto Polak i chrześcijanin. Niechaj zostaną w domu starsi gospodarza i kobiety, a młodzi waszej dajcie broń w ręce, by bronili wolności Polski.

Podpisano: Józef Haller, generał broni, inspektor generalny armii ochotniczej.

Odezwa Komitetu Wykonawczego Obrony Państwa.

WARSZAWA, 20 lipca. (PAT). Obywatelski Komitet Wykonawczy Obrony Państwa w odezwie do narodu podpisaną na pierwszym miejscu przez generała broni Józefa Hallera powiada: Jesteśmy pokoleństwem, któremu przypadł w udziale zaszczytny i święty trud odbudowy smaczu, Wolnej i Niepodległej Ojczyzny i dźwignięcia jej w godzinie ciężkich doświadczeń. Obowiązku tego rzeknąć się nam nie wolno składającego w ręce obce, jeżeli nie chcemy stanożyć w obliczu przyszłych pokoleń jako winowajcy, którzy małodusznie cofnęli się przed koniecznością czynu.

Precz ze zwątpieniem, które serca zatrzyma, które do blęski prowadzi. Jednoczyć się musimy we wspólnym wysiłku, by przysięgi pokój odpowiadającej siły i wielkości narodu. Wszystkie siły poruszyc i pohnąć na drogę walki z wrogiem przemocą oto pierwszy obowiązek rządu i całego narodu.

Zadnego narzuczonego pokoju nie przyjmie naród, gdyż znajduje w sobie siłę do obrony granic i praw polskich. W tej gotowości całego narodu nie znajdujemy siły i poparcie. Naczelnik Państwa i rządy polski i w niej niech czerpie moc do wytrwania walczące wojsko polskie.

Echo na Pomorzu.

TORUŃ, 20 lipca. (PAT). Ze wszystkich stron Pomorza nadchodzi wiadomości o żywiołowym ruchu, jaki wywołano wśród ludności odezwa Rady Ojczyzny Państwa. W niedzielę odbyły się w mieście manifestacje w Gdyni, Choczynie, na których zapadły rezolucje, nawołujące do wstępowania do wojska i podpisywania petycji obrony państwa. Jak się dowiadujemy, podczas manifestacji w Toruniu zapisano na pożyczkę dwa i pół miliona marek.

Oliara ziemian.

WARSZAWA, 20 lipca (PAT). Związek ziemian powiatu chełmskiego ofiarował na rzecz armii 10% najlepszych koni.

Wojkowość na pożyczkę.

KALISZ, 20 lipca. (PAT). Oficerowie korpusu kalisieckiego zobowiązali się zapisać na pożyczkę wojskową stosownie do stopnia każdy (najmniej) 1000 marek. w miesiącu czerwcu w łączono: oficerowie 1 milion 75,800 marek, żołnierze 208,600, urzędnicy 325,900, robotnicy cywilni 289,3000 mk.

Bolszewicy przekroczyli granicę Rumunii.

PRAGA, 20 lipca (PAT). Radio. Dzienniki czeskie donoszą z Belgradu do pogranicznych miejscowości serbskich nadeszła z Rumunii wiadomość, że oddziały bolszewickie przekroczyły granicę Rumuńską w Besarabii i wpały na terytorjum Besarabskie. Wiadomość ta wywołała w Bukaresztenskich kręgach kupieckich i bankowych wielką panikę.

Pogłoski o powstaniu bolszewickim w Niemczech.

NAUEN, 20 lipca. (PAT.) Radio. Niemieckie pisma mieszczuńskie do-

noszą o tajnej organizacji lewicowych radykałów w Hamburgu mającej na celu wywołanie zbrojnego powstania. Lewicowi radykali chcą pozyskać dla swych przedsięwzięć wojskowych kierowników. Plan zamierzonej walki ma być wypracowany przez specjalny komitet dla przygotowania niemieckiego powstania. Kierownictwo wojskowe ma pozostawać w ręku cudzoziemca, który walczył już u bolszewików rosyjskich.

Berlińska organizacja bojowa przygotowuje się do intonzywniej pracy werbunkowej dla Reihswery, do której ma się zgłosić jak największa ilość bezrobotnych rewolucjonistów.

Obecnie w drodze śledztwo w sprawie hamburskich i berlińskich zajść, wydobyło na jaw szereg faktów. Prasa socjalistyczna uważa wiadomości podane przez prasę mieszczuńską za przesadzone.

Gen. Wrangel nie odda Krymu bolszewikom.

WARSZAWA, 20 lipca. „Times” donoszą, iż gen. Wrangel na wiadomość o propozycji rozejmu oświadczył, że pod żadnym warunkiem nie dopuści, by ludność krymska stała się pastwą bolszewików.

Krasin udał się do Londynu.

CHORSEA, 20 lipca. (PAT) Radio. „Evening Standard” dowiaduje się, że Krasin wyjechał wczoraj z Moskwy do Londynu, aby podjąć na nowo rokowania w sprawie nawiązania stosunków handlowych między Anglią a Rosją sowiecką. Krasinowi towarzyszy 2 czy 3-ich rzeczników gospodarczych i jeden lub dwie Kamienie, który ma brać udział w rokowaniach.

Konflikt włosko-serbski.

BELGRAD, 20 lipca. (PAT.) Havas. Zaświadczenie w Spalato i Tryeście zwiastuje rozgromienia konsulatu wywołaną w Serbii nastrojów nadzwyczaj groźny dla Włoch. Rząd Jugo-Słowiański stara się wpłynąć uspakajająco na opinie publiczną. W wywiadzie prezydent Rady ministrów wyraził ubolewanie z powodu naprężenia stosunków między Jugosławią a Włochami i oświadczył, że będzie nalegał na mocarstwa sprzymierzone, aby jak najrychlej uregulowały granicę między temi państwami. Rząd usiłuje zachować przymercie zawarte przed wojną. Serwia uważa się stale za państwo sprzymierzone z Włochami.

Rezultaty konferencji w Spa.

NAUEN, 20 lipca (PAT) Radio. Niemiecka delegacja przybyła do Berlina w niedzielę. Gabinet odbył posiedzenie przy współudziale ministrów, którzy powrócili ze Spa. W poniedziałek i wtorek została złożona w gabinecie oświadczenia o rezultacie konferencji w Spa. We wtorek odbędzie się posiedzenie wyższej parlamentarnego dla spraw zagranicznych, zaś we środę wspólne posiedzenie wszystkich prezydentów ministrów, a we czwartek obradować będzie rada gospodarcza o kwestjach gospodarczych.

Strajk w Czechach.

NAUEN, 19 lipca (PAT). Radio. Z powodu niedostatecznej aprowizacji robotnicy w północnych okręgach przemysłowych Czech ogłosili strajk generalny. Do strajku przyłączyła się Praga.

Gabinet węgierski.

BUDAPESZT 20 lipca. (PAT). — WKB donosi: Przesilenie gabinetowe zostało zakończone. Lista gabinetu jest następująca:

Prezydent—Teleky, sprawy wewnętrzne—Ferdinandi, Obrona krajowa—pułk. Szepter, finanse—Koranyi, sprawiedliwość—Tsczany, oświata—Haler, handel—Roubinek, aprowizacja—Szabo, dobroczynność publiczna—Nageat, mniejszości narodowe—Bernard, tek ministra spraw zagranicznych obejmie prowizorycznie—prezydent ministrów, a ministerstwo rolnictwa—minister handlu.

Wojna z Rosją.

Rozkaz szefa sztabu generalnego

z dnia 20 lipca.

Na wschód od Grodna, toczą się walki w rejonie Szczuczyna. Dalej na południe wojska nasze planowo opuścili Baranowicze i obecnie odpierają ataki nieprzyjacielskie na wschód od rzeki Szczary i Słonima.

Na Polesiu na linii rzeki Cny odparte zostały ataki bolszewickie w rejonie stacji kolejowej Działtowiec, równocześnie na południe od Prypeci oddziały generala Balachowicza odrzuciły nieprzyjaciela z Nowosiołek i Rzeczyca.

W walkach na tym odcinku odznaczył się nadzwyczajną umiejętnością kierownictwa porucznik Bocianowski z piechoty poznańskiej i wybitną odwagą kapral Andruch z pułku strzelców podhalańskich, który nie bacząc na ciężką ranę do ostatniej chwili pozostał na polu bitwy, dając przykład spełniania żołnierskiej powinności.

Dalsze zacięte ataki nieprzyjacielskie na linii rzeki Styru trwają bez przerwy. Na całym tym odcinku wszystkie ataki zostały odparte,

jedynie na skrajnem północnem jego skrzydle w rejonie Borowyje udało się nieprzyjacielowi przejść na zachodni brzeg rzeki. Obecnie toczy się tam zacięta walka.

Walki w rejonie Dubna przybierają coraz bardziej zacięty charakter. Oddziały naszej piechoty wyparły nieprzyjaciela z Mlynowa, natomiast jedna z dywizji kawalerii bolszewickiej, korzystając z luźnego ugrupowania naszych oddziałów przedarła się na tyły naszych wojsk. Oddziały napadły w rejonie Radziwilowa na nasze tabory i szpitale.

Cały dzień wczorajszy nieprzyjaciel atakował gwałtownie nasze pozycje pod Wołoczyskami i Frydrychowką, wprowadzając do akcji kilka pułków piechoty i jazdy, znaczną ilość artylerji i 5 pociągów opancerzonych. Pięciokrotne ataki nieprzyjacielskie po bohaterstwie odparł 53 pułk piechoty. Z obu stron znaczne straty.

Na południe od tego rejonu bolszewikom udało się sforsować Zbrucz w okolicy Sidorowa. Obecnie wro tam zacięta walka.

Pierwszy zastępca szefa sztabu generalnego

Kuliński, general ppor.

Nie damy ziemi...

Odezwa gen. Hallera do włościan.

WARSZAWA, 20 lipca (PAT). Inspektor generalny armii ochotniczej generala broni Józef Haller wydał następującą odezwę: Odezwa do braci włościan Kółkowców! Czy wiecie wy bracia Kółkowcy, że wróg wolności Polski zagraża? Czy wiecie wy, że Wilno zajęte przez nieprzyjacielskie wojska, że zagro-

żony Lwów, a gdy Lwów padnie na oścież wrota do Warszawy otwarte. Znamie mnie jako Kółkowca, który was zachęcał w czasie powstania do jednoczenia się w kooperatywy wiejskie. Znamie mnie jako inspektora z wykładów na kursach rolniczych, hodowlanych i mleczarskich. Znamie mnie, jako organizatora legionów i znamie mnie, jako generala wojsk polskich. Patrząc więc wraz

Pogrzeb oficera polskiego w Berlinie.

BERLIN, 20 lipca (PAT). Radio. — Wczoraj odbył się tu pogrzeb porucznika Pyrzakowskiego oficera wojsk polskich, który padł ofiarą nieszczęśliwego wypadku. W pogrzebie wzięła udział liczna tutejsza kolonia polska z połem Szrebko na czele.

Ołbrzymia eksplozja.

NAUEN, 20 lipca (PAT). Radio. Skutkiem samozapalenia się rakiet świetlnych, które spowodowało wybuch 12 bomb lotniczych, nastąpiła ołbrzymia eksplozja w 300 drewnianych barakach, w których mieściły się składy amunicji i parku artylerji jednej z niemieckich armji w zagłębiu Saary. Wszyscy mieszkańcy okolicznej uciekli obawiając się wybuchu wielkiej ilości granatów gazowych. Pracę ratowniczą sprawdził 135 pułk francuskiej piechoty. 200 wagonów kolejowych przygotowano, aby w razie potrzeby można wywieźć ludność.

Wypadki w Irlandji.

BERLIN, 20 lipca (PAT). Radio. — Z Dublinu donoszą pod datą 19 b. m. 40 amfensistów napadło w sobotę na pocztę kursującą między Donaghoro i Terono i zrabowało korespondencje przeznaczoną dla policji i wojska.

Ze stolicy i z kraju.

Naki endecji celem zdobycia najwyższych stanowisk w państwie.

LWOW 20 lipca. „Gazeta Lwowska” donosi z Warszawy: Na wspólnym posiedzeniu komisji spraw zagranicznych i wojskowych pod przewodnictwem p. Daszyńskiego zdawali sprawę gen. Haller i Sosnkowski i minister Sapieha, poczem wywiązała się obszerna dyskusja, w której zabierali głos Poniatowski, Głabiński, Czerniejewski, Dubanowicz, Żaluska, Anusz oraz Sosnkowski i Haller. Wobec tego, że do głosu zapisała się tylko jeszcze więcej mówców, posiedzenie odroczone do przyszłego tygodnia.

P. Żaluska w imieniu endecji postawiła wniosek, zmierzający do zmiany osób na naczelnych stanowiskach wojskowych, nie wyłączając naczelnego dowództwa.

Intencją endecji było zaszczytować Naczelnika Państwa co było bardzo widoczne mimo zapewnień p. Głabińskiego że „na porachunki jeszcze nie przyszedł czas”.

Wniosek endecki, a szczególnie gwałtowne i nieprzychylnie napaści p. Żaluski nie pozostawiły żadnej wątpliwości, że endecja również rozpoczyna atak celem zdobycia najwyższych posturunków w Rzeczy P.

Wnioskowi endecji p. Anusz przeciwstawił wniosek, domagający się wybrania komisji sejmowej celem przeprowadzenia surowego śledztwa, co było powodem obecnego naszego położenia militarnego.

Dyskusja, początkowo rzeczowa, po przemówieniu p. Żaluski przybrała ton jęczący, polemiki osobistej.

Niemcy w konwencie senjorów.

WARSZAWA, 20 lipca (PAT). Dział na konwencie senjorów zgodzono się, aż do odwołania udzielić posłom niemieckim do sejmku, jakkolwiek nie rozporządzają oni kwalifikowaną liczbą głosów i prawa reprezentacji w konwencie senjorów.

Konfiskaty.

WARSZAWA, 20 lipca (PAT). Z rozporządzenia komisarza rządu na miasto Warszawę, odbitka z numeru 29 tygodnika „Rozwój” z dnia 17 lipca r. b. pod tytułem „Solidarna odpowiedzialność żydów” za podburzenie do nienawiści pomiędzy poszczególnymi grupami społeczeństwa skonfiskowano. Broszurę pod tytułem „Sprawozdanie pierwszego kongresu klasowego związków zawodowych odbytego w dniach 14 do 16 maja 1920 roku w Warszawie również skonfiskowano i wydawcę internowano.

Nowy ustrój władz szkolnych.

W nr. 50 dzień. ustaw (poz. 804) ogłoszono nowy „tymczasowy ustrój władz szkolnych”. Polega on w następujących zasadach: 1) Kierownictwo i nadzór zwierzchni nad wychowaniem publicznem sprawuje minister wyznań relig. i oświecenia publ. 2) Dla celów

administ. państwo dzieli się na okręgi szkolne. 3) na czele okręgu stoi kurator okręgu szkolnego, do którego należą: a) administracja, opieka i kontrola nad instytucjami wychowaw. i oświatow.; b) rozstrzyganie odwołań od orzeczeń i zarządzeń podległych władz i urzędów; c) mianowanie pewnych kategorii personelu szkolnego oraz członków Rad szkolnych pow.; d) przenoszenia w stan spoczynku. 4) Do współdziałania z kuratorem może być powołana Rada szkolna okręgowa. 5) Istniejące Rady szkolne okręgowe otrzymują nazwę Rad szkolnych powiatowych. 6) Zależność władz i urzędów szkolnych od organów administracji politycz. znosi się.

Składajcie sprzęt saperki!

Od D-twa O'r. Gen. otrzymujemy prośbę o zamieszczenie następującego wezwania:

Wobec wielkich potrzeb, związanych z akcją obrony Państwa i dla skutecznego odparcia zagrażających niepodległości naszej hord moskiewskich, D. O. Gen. Łódzkiego wzywa wszystkich obywateli do dobrowolnego składania na potrzeby armji narzędzi saperkich, drutu kolczastego i wogóle przedmiotów wojskowego pochodzenia lub mogących mieć zastosowanie w wojsku.

Wyszczególnione przedmioty składać należy: W Łodzi Składy Inżynierji, Nowa nr. 5, Kancelarja Szefa Inżyn., Piotrkowska 91, Magazyn Komp. Szkolnej, Konstantynowska 62.

W Sieradzu: Skład Inżyn.; w Kaliszu: Komenda Placu; w Łowiczu: Oficer Placu; w Łęczycy: Oficer Placu; w Kole: Składy Inżyn.; w Kopiszczy: D-two Garnizonu; w Włocławku: D-two Garnizonu.

W innych miejscowościach na najbliższych posterunkach żandarmerji.

Na ogłoszone przedmioty wydawane będą kwity.

W myśl potężnego hasła: „Wszystko dla frontu!”, pod którym dziś żyje i pracuje cała Polska, składajcie natychmiast przedmioty zaopatrzenia armji! Nie urażajcie się na hanbę przymusowych rekwizycji, które będą stosowane w wypadkach rozmyślnego ukrywania potrzebnych dla wojska zapasów!

Przeciw znęcaniu się nad zwierzętami.

Napływają do nas liczne głosy, skarżące się na nieludzkie obchodzenie się z zwierzętami. Przed wojną istniało na gruncie łódzkim Tow. opieki nad zwierzętami, które mimo swej moskiewsko-policyjnej marki spełniało jako tako swe zadanie. Dziś brak takiego towarzystwa daje się mocno odczuwać. Nawet prac dawno ważniejszych nie pozwala dziś społeczeństwu zająć się tą sprawą. Nie powinniśmy się jednak obojętnie przypatrywać katowaniu zwierząt. Mówią nam, że policja nasza, tłumacząc się brakiem odpowiednich rozkazów, nie chce okrutnych furmanów nalezyćce karać. A przecież zarówno policja moskiewska, jak i okupacyjna czyniły to. Czyżby nasza policja była gorsza, mniej miała w sobie poczucia ludzkości. Dla spełnienia humanitarnego uchylnku nie potrzeba aż specjalnych rozkazów! Należałoby zwłaszcza zwrócić uwagę na właścicieli resorok w okolicach podmiejskich.

Odpowiedzi Redakcji.

Ob. A. Korol z Konstantynowa. Oburzenie Wasze całkowicie podzielamy. List doręczyliśmy posłom Fichnie i Tomczakowi.

Wiadomości giełdowe.

Table with exchange rates for Ruble carskie, Ruble dumskie, Franki franc., Funty szt., Dolary St. Zjedn., Dolary Kan., Czeki na Paryż, Szwajcyrje, Londyn, Nowy Jork, Berlin.

Robotnicy, popierajcie swoje pismo „Praca”

OGŁOSZENIA ZWYCZAJNE.

Advertisement for KAWA SŁODZONA!! (Sweetened Coffee) with contact information for J. TRAWKOWSKI i A. KUPPE.

Advertisement for Drukarnia Akcydensowa (Lithography) in Łódź, offering printing services for various documents.

Advertisement for „Kolonje robotnicze” (Workers' Colonies) brochure, published by the N. P. R. Secretariat.

Ogłoszenia drobne.

- List of small advertisements including lost items, real estate, and personal notices.

- Continuation of small advertisements.

- Continuation of small advertisements.

- Continuation of small advertisements.